

عنوان مقاله:

مطالعه و تحلیل فضاهای معماری و تزیینات مسجد جامع سرایان در دوره صفویه

محل انتشار:

دومین همایش ملی خراسان در شکوفایی هنر و معماری ایرانی اسلامی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سعیده مرادزاده میرزایی - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه بیرجند

سامان فرزین - استادیار و عضو هیات علمی گروه باستان شناسی دانشگاه بیرجند

حسین کوهستانی اندرزی - استادیار و عضو هیات علمی گروه باستان شناسی دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

مسجد جامع سرایان یکی از بناهای شاخص بافت تاریخی شهرستان سرایان واقع در استان خراسان جنوبی می باشد که متعلق به دوره صفوی بوده است. این بنا در سال 1383 در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده و از سال 1385 تا 1386 از سوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خراسان جنوبی مرمت و احیا گردیده است. این بنا در طی دوران های مختلف تاریخ ایران اسلامی دچار تغییراتی از لحاظ تغییر کاربری فضاها شده است و تا کنون از این بنا کتیبه ای که بتوان به کمک آن به تاریخ ساخت دقیق بنا یا به بانی و سازنده آن پی برد بدست نیامده است اما بر روی بند چوبی ایوان قبله مسجد به تاریخ اشاره شده که این منبر وقف مسجد شده است. همچنین شهر سرایان در اواسط دوره صفویه از رونق زیادی برخوردار بوده است به طوریکه که در این زمان در این قسمت از شهر مجموعه ای از کاروانسرا ها، آب انبار، حمام و بازاری ایجاد می شود. احتمالاً مسجد نیز در این مجموعه و در همان دوره صفویه ساخته شده است. چرا که سبک معماری بنا نیز مبین این موضوع است. این بنا شامل گنبدخانه، ایوان، شبستان و صحن می باشد که با مطالعه و پژوهش بر روی این بنا پی می بریم که ایوان و گنبد خانه جنوبی مسجد جامع شهر سرایان قابل مقایسه با مسجد جامع قاین، فردوس، بجستان و قهستان است. این بنا به دلیل تزیینات مختلفی همچون مقرنس کاری، کاربندی و محراب مورد توجه و اهمیت قرار گرفته است و آن را به یک اثر شاخص دوره صفوی استان خراسان جنوبی تبدیل کرده است. مقاله حاضر با روش توصیفی -تحلیلی سعی بر آن دارد تا با مطالعه، تجزیه و تحلیل فضاهای معماری و تزیینات آن به معرفی شاخصه های مهم این بنای دوره صفوی در منطقه خراسان جنوبی بپردازد.

کلمات کلیدی:

مسجد جامع سرایان، صفویه، ویژگی های معماری، تزیینات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/802556>

